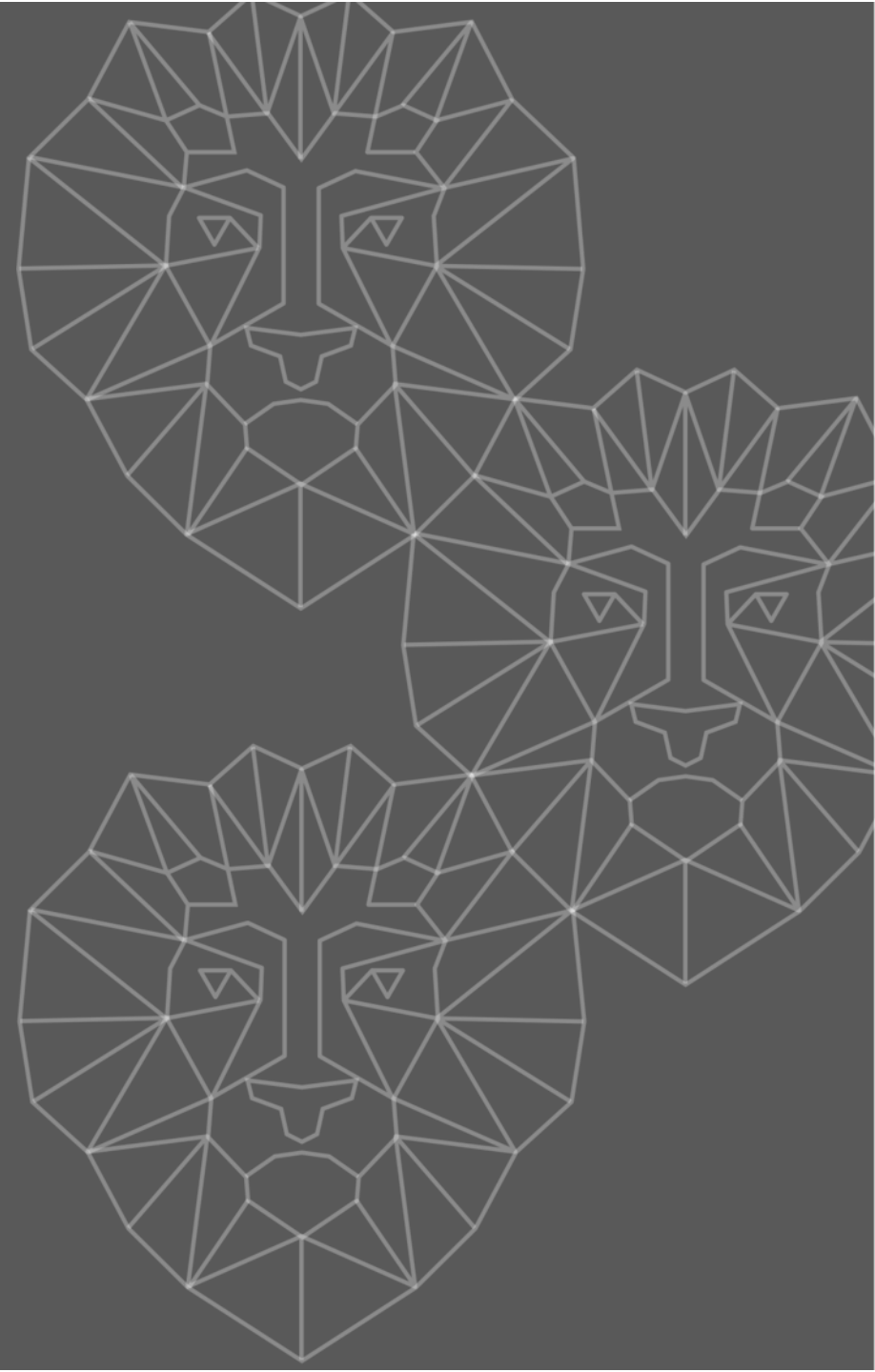

Rahandusministeeriumi
olulisemad eelnõud
2025. aasta
1. poolaastal

MAKSU- JA TOLLIPOLIITIKA

2025 1.pa

1. Sotsiaalmaksuseaduse muutmise seadus
 2. Maksukorralduse seaduse muutmise seadus
 3. Maksualase teabevahetuse seaduse muutmise seadus
 4. Tulumaksuseaduse muutmise seadus (ümbrikupalk)
-

1. Sotsiaalmaksuseaduse muutmise seadus

Mida muudame?	• Fikseerime selgelt platvormide maksukohustuse, juhul kui "platvormitöötaja" ei ole valinud iseseisva ettevõtluse vormi • Kui "tööandjaks" on füüsiline isik (mitte FIE), paneme sotsiaalmaksu maksmise kohustuse töövõtjale, mitte tööandjale • Vabastame sotsiaalmaksust mitteresidentidest "diginomaadid" ja teised lühiajaliselt viisa alusel Eestis viibivad inimesed, kellel on tervisekindlustus
Hetkeseis	Eelnõu on läbinud kooskõlastuse; veebruaris liigub VV'sse
Mis muutuks?	• Vältime olukorda, kus platvormid ei kontrolli "töötaja" ettevõtlusvormi olemasolu ja seega toimub teenuse osutamine ilma, et keegi sellelt sotsiaalmaksu tasuks. • Võlaõiguslike lepingute puhul füüsiliste isikute vahel jääb sotsiaalmaksu tasumine töövõtja hooleks. Töövõtja peab samuti valima ettevõtlusvormi. • Vähendame haldus- ja maksukoormust mitteresidentidele, kelle töötajad viibivad Eestis ajutiselt, kuna reeglina ei vaja nad Tervisekassa teenuseid ega teki neil pensioniõigusi.

2. Maksukorralduse seaduse muutmise seadus

Mida muudame?	Hulganisti väiksemaid muudatusi eesmärgiga • parandada MTA võimekust täita oma ülesandeid tõhusalt • vähendada maksumenetlusele kuluvat ebavajalikku haldus- ning töökoormust • tagada maksumaksjate võrdsem kohtlemine.
Hetkeseis	Eelnõu liigub kooskõlastusele, üleandmine Riigikogule planeeritud juunis
Mis muutuks?	• Laieneb maksusaladuse saajate ring (ligipääs rangelt kontrollitud, kokkuvõttes asjaajamise koormus väheneb, maksumaksja/MTA/ teiste asutuste suhtlus kiireneb, menetlus tõhustub). • Töötamise registrist hakkavad andmeid saama kõik ametiasutused, kelle ülesanneteks see on vajalik. • Väheneb dokumentide dubleeritud kättetoimetamine (e-kanal ja paber). • Paranevad maksuvõla sissenõudmise võimalused jur isiku seaduslikult esindajalt.

3. Maksualase teabevahetuse seaduse muutmine (krüptotulu direktiivi ülevõtmine, DAC 8)

Mida muudame?	• Analoogiliselt teiste tuludega hakkab maksuhaldur saada (ja vahetama teiste riikide maksuhalduritega) andmeid krüptotulude kohta • Maksureeglid ei muutu: krüpto on koheldav varana, mille ostul/müügil/vahetusel tekib tulu • Eeldused rakendamiseks loob 2024 suvel vastu võetud krüptovaraturu seadus
Hetkeseis	Eelnõu koostamisel, üleandmine RK'le planeeritud juunis, ülevõtmise tähtaeg aasta lõpp
Mis muutuks?	• Alates 1.01.2026 peavad krüptoteenuse pakkujad koguma andmeid isikute kohta, kes teenivad krüptoplatvormidelt tulu • Nt Binance, Coinbase, Kraken jt platvormid esitavad andmed tehingute kohta EL liikmesriiki, kuhu nad on asutanud EL peakorteri; sealt jagatakse andmed teiste riikide vahel vastavalt tulusaajate residentsusele • Andmed esitatakse 1 kord aastas, hiljemalt järgneva aasta septembriks

4. Tulumaksuseaduse muutmise seadus (ümbrikupalk)

Mida muudame?	- Isikustamata ümbrikupalka hakkame käsitlema erisoodustusena, mitte ettevõtlusena mitteseotud kuluna. - See võimaldab isikustamata ümbrikupalga maksustada lisaks tulumaksule ka sotsiaalmaksuga samamoodi nagu iga muu palga.
Hetkeseis	Eelnõu läbinud esimese kooskõlastusringi, esitamine Riigikogule eeldatavasti märts-aprill
Mis muutuks?	- Kui MTA suudab tõendada, et tööandja on teinud väljamakseid, mis on käsitletavad palgana, nõutakse ka sotsiaalmaksu tasumist - Tõendamiskoormus MTA'l: tõendid peavad toetama ümbrikupalka kui kõige tõenäolisemat eesmärki (nt teenindusettevõtte näitab käivet, kuid tööjõukulu ei näita = tõenäoline ümbrikupalk; ettevõtja tunnistab, et maksis ümbrikupalka, kuid ei ole selge, kes kui palju sai)

FINANTSPOLIITIKA

2025 1.pa

- 1.Väärtpaberituru seaduse muutmise ja sellega seondvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (sooline tasakaal)
 - 2.Võlaõigusseaduse muutmise ja sellega seondvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (põhimakseteenus)
 - 3.Väärtpaberituru seaduse muutmise ja sellega seondvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (tuletistehingud)
 - 4.Hoiu-laenuühistu seaduse muutmise ja sellega seondvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu
 - 5.Krediiditeabe jagamise seaduse eelnõu (nn positiivne krediidiregister)
 - 6.Makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse ja makse- ja arveldussüsteemide seaduse muutmise seaduse eelnõu (juurdepääs arveldussüsteemidele)
 - 7.Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse muutmise seaduse eelnõu
-

1. Väärtpaberituru seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (sooline tasakaal)

Mida muudame?	Väärtpaberituru seadusesse lisatakse sätted, mis reguleerivad suurte börsiettevõtete juhtkondade soolist tasakaalu . Eelnõu ajendiks on teemat käsitlev direktiiv 2022/2381, mille ülevõtmistähtaeg oli 28.12.2024
Hetkeseis	Eelnõu ootab pääsu VV istungile.
Mis muutuks?	▪ Suured börsiettevõtted peavad soolise tasakaalu soodustamiseks kinnitama ühe kahest eesmärgist: ○ vähemalt 40 protsenti <u>nõukogu</u> liikmetest on alaesindatud soost <u>või</u> ○ vähemalt 33 protsenti <u>juhatuse ja nõukogu</u> liikmetest on alaesindatud soost. ▪ Muudatus nõukogu või juhatuse tasemel peab toimuma aja jooksul vastavalt sellele, mis hetkel saab läbi ametis olevate liikmete ametiaeg. ▪ Nõue kohaldub vaid suurtele börsifirmadele, kus on üle 250 töötaja ja kelle aastakäive on üle 50 miljoni euro või kelle aastabilansi kogumaht ületab kokku 43 miljonit eurot. Eestis on selliseid ettevõtteid praegu 12. ▪ Eelnõu aluseks olev direktiiv ja seda üle võtvad sätted on ajutise iseloomuga ja kaotavad kehtivuse 2038. aasta 31. detsembril.

2. Võlaõigusseaduse muutmise ja sellega seondvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (põhimakseteenus)

Mida muudame?	Muudetakse põhimaksekonto regulatsiooni eelkõige võlaõigusseaduses. Eelnõu on seotud ka õiguskantsleri aprillist tehtud ettepanekuga Riigikogule. Põhimaksekonto all peetakse silmas füüsilisele isikule avatud pangakontot, mida ta saab kasutada kõige hädavajalikumate maksetehingute tegemiseks. Põhialused tulevad EL direktiivist.
Hetkeseis	Eelnõu on esitamisel VV istungile, Riigikokku jõuab eelduslikult veebruaris
Mis muutuks?	• Sätestatakse, et mis tingimustel võib pank sulgeda juba avatud põhimaksekonto (ammendav loetelu). • Pank ei või konto avamisel lähtuda enam riskiisust, kuid võib seada teatuid piiranguid (nt ülekande suurusele). • Nähakse täpsemalt ette millised pangad peavad põhimaksekontot pakkuma. • Reguleeritakse ka võrguühenduseta kaardipõhised maksetehingud.

3. Väärtpaberituru seaduse muutmise ja sellega seondvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu

Mida muudame?	▪ Muudetakse eelkõige väärtpaberituru seadust, võlaõigusseadust, asjaõigusseadust jt. ▪ Eestis kehtiv tuletis- ja repotehingute regulatsioon on puudulik (sellele on juhtinud tähelepanu nii kohalikud pangad kui rahvusvahelised organisatsioonid). ▪ Eelkõige on need puudused seotud selliste tehingute tasaarvestamise nõuetega.
Hetkeseis	Eelnõu on läbinud I kooskõlastuse ja on ettevalmistamisel II kooskõlastusele saatmiseks. Riigikokku loodaksime eelnõuga jõuda aprillis.
Mis muutuks?	▪ Muudetakse eelkõige maksejõuetusrežiimi, et tagada selliste tehingute jõustatavus pankroti- ja muudes sarnastes olukordades. Tehingu teine pool saab olla kindel, et ka maksejõuetuse korral viiakse tehing lõpuni. ▪ Muudatused suurendavad Eesti ettevõtjate ja ka laiemalt ettevõtluskeskkonna konkurentsivõimet rahvusvahelises plaanis.

4. Hoiu-laenuühistu regulatsiooni muutmise seaduse eelnõu

Mida muudame?	Reformitakse HLÜ-de regulatsiooni, mis on jäänud ajale jalgu. Mured: ▪ ühistud ei allu finantsjärelevalvele ja sisemine kontroll ei tööta efektiivselt ▪ Ühistu liikmed ei taju, et nende hoiustele ei laiene Tagatisfondi kaitse ▪ ühistute kaasatud hoiuste maht on kasvanud (kokku ca 91 mln eurot) ▪ tegevuse läbipaistmatus - vähene aruandlus ning info avalikkusele ja liikmetele ▪ liikmed on pigem passiivsed hoiustajad, kes aktiivselt ühistulisse tegevusse ei panusta
Hetkeseis	Eelnõu on ettevalmistamisel VV istungile esitamiseks. Riigikokku jõuaks eelduslikult veebruaris.
Mis muutuks?	• Tehtavad muudatused tõukuvad ülaltoodud puudustest • Ajakava: ○ 2027 alguseks peavad olemasolevad HLÜ-d tegema otsuse, kas taotlevad Finantsinspeksioonilt panga/ühistupanga tegevusloa. ○ 2029 algusest saaks HLÜ edasi tegutseda üksnes pangana/ühistupangana.

5. Krediiditeabe jagamise seaduse eelnõu

Mida muudame?	Eelnõuga luuakse nn positiivse krediidiregistri pidamise regulatsioon , millist Eestis praegu ei ole
Hetkeseis	Eelnõu läbis aastavahetuseks I kooskõlastuse ja plaanime veebruaris saata II ringile. Riigikokku loodaksime eelnõuga jõuda aprillis.
Mis muutuks?	▪ Eestis tekib üks register, mis koondab eraisikutele pankade ja muude krediidiandjate antud laene, liisinguid, järelmakse (ca 1 mln olemasolevat lepingut) ▪ Eelnõuga sätestatakse millised andmed laenude kohta registrisse lähevad, kes on kohustatud neid andmeid andma ja kellel on kohustus teha andmepäringuid ▪ Eelnõuga sätestatakse tingimused registripidajale ja tema järelevalvele ▪ Riigihanke teel leitud registripidajaga sõlmib riik kontsessiooni lepingu ▪ Täpne rakenduskava veel selgub, kuid arvestades riigihanget ja kõigi jaoks suurte IT arenduste vajadust, siis jääb registri käivitumine 2027 lõppu 2028 algusesse.

6. Makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse ja makse- ja arveldussüsteemide seaduse muutmise seaduse eelnõu (põhineb EL välkmaksete määrusel)

Mida muudame?	Eelnõuga võetakse üle ELi nn välkmaksete määruse muutmisest tingitud muudatused.
Hetkeseis	Eelnõu on I kooskõlastusel ja plaanime veebruaris saata II ringile. Riigikokku loodaksime eelnõuga jõuda aprillis.
Mis muutuks?	▪ Nähakse ette kuidas väiksemad makseteenuste osutajad, makseasutused ja e-raha asutused, saavad liituda nõ suurte arveldussüsteemidega – täna on selline õigus ainult krediitdiasutustel. ▪ See võimaldab ka makseasutustel/e-raha asutustel pakkuda välkmakseid. ▪ Arveldussüsteemis osalemise taotlus esitatakse Finantsinspektsioonile.

7.Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse muutmise seaduse eelnõu

Mida muudame?	• Muudatused on seotud Rahapesu Andmebüroo (RAB) andmekogu andmetöötluste funktsioonide täienemise ja eristamisega. • RAB loob EL-i rahastuse toel analüüsiprogrammi (IT-arendus), mis võimaldaks paremini ja kiiremini tuvastada ning avastada rahapesu ja leida üles pettusmustreid. • RAB saab andmeid erinevatelt registritelt anonümiseeritult ja seaduse muudatusega reguleerime, millal võib need andmed personaliseerida kuritegevuse ennetamiseks ja avastamiseks.
Hetkeseis	Eelnõu on ettevalmistamisel II kooskõlastusele saatmiseks (veebruaris)
Mis muutuks?	▪ Sõnastatakse ümber RAB andmekogu eesmärgid, lisatakse andmekategooriate loetelu, erisused andmetöötlusviisides ning andmete säilitamise tähtajad. Samuti reguleeritakse andmesubjekti õiguste piirangud andmetega tutvumisel. ▪ Muudetakse RAB-i poolt teostatava haldusjärelevalve protseduure kirjeldavat regulatsiooni. ▪ Muudetakse läbipaistvamaks kohustatud isiku kontaktisiku määramisel ja RAB-i poolt väljastatava tegevusloa menetluses toimuva mainekontrolli läbiviimiseks vajalikke tegevusi.

EELARVEPOLIITIKA

2025 1.pa

1. Töösolevad teemad II poolaastaks

Töös on II poolaastaks

- EL liikmesriikide eelarveraamistiku nõuete direktiivi muudatuste ülevõtmine Eesti riigieelarve seadusesse:
 - Eelarvenõukogu tööd ja nende arvamus puudutavad muudatused. (Võib vajada ka Eesti Panga seaduse muutmist)
 - Tuleb luua regulaarne järelevalve Eelarvenõukogu töö üle.
 - Eelarve- ja Struktuurikava ja selle Eduaruande koostamise protsess.
 - Siseriiklikud eelarvereeqlid.
 - Tuleb sisse viia täiendavad nõuded kestlikkuse, kaasamise, investeeringute ja kliimariskide kajastamisele eelarves.

RAHVUSVAHELISED TEEMAD

2025 1.pa

1. Rahvusvahelise rekonstruktsiooni ja arengupanga (IBRD/Maailmapank) põhikirjamuudatuste ratifitseerimine
 2. Võimalik Riigikogu otsus - WB/Maailmapanga Ukraina toetusfondile garantii andmine (töö algusjärgus)
-

1. Rahvusvahelise rekonstruktsiooni ja arengupanga (IBRD/Maailmapank) põhikirjamuudatuste ratifitseerimine

Sisu	IBRD nagu ka teised arengupangad eemaldavad põhikirjast kapitali kasutuse piirangu e. võimendusmäära, et muuta panga finants- ja riskijuhtimine kaasaegsemaks. Põhikirjas praegu sätestatud laenu andmise piirang on finantsvõimenduse aritmeetiline limiit, mis ei ole riskitundlik. (<i>Riigikogu on juba heaks kiitnud sarnase muudatuse EBRDs</i>).
Hetkeseis	Eelnõu on 1. lugemisel 28.01
Mis muutuks?	Põhikirja muudatused ei too Eestile täiendavaid riigieelarvelisi kulusi. Panga rahaline jätkusuutlikkus ei halvene. Panga kapitaliadekvaatsust hinnatakse edaspidi operatiivtasandil ja aktsionärid on endiselt otsustamises kaasatud.

2.Võimalik Riigikogu otsus - WB/Maailmapanga Ukraina toetusfondile garantii andmine

Sisu	Eesti on kaalunud kuni <u>10 mln euro</u> ulatuses garantii andmist IBRD haridusprojektile Ukrainas. Maailmapanga grupp on maailma suurim rahvusvaheline arengukoostööle suunatud institutsioon, millel on kogemusi ja võimekust riikide toetamisel kriisisituatsioonides ning ülesehitamisel. Läti ja Leedu, samuti Põhjamaad jmt on panustanud Ukraina toeks WB kaudu - Eesti seni mitte. Garantii vormis toetamine WB kaudu võimendab meie panust ja seda on nõ odavam anda kui toetust.
Hetkeseis	Mõttepaus, millises sektoris ja finantseerimiskanalisis oleks võimalik Eesti garantii kasutamine kõrgema kasuteguriga?
Mis muutuks?	Tegemist oleks finantseerimistehinguga, millega kasvavad Eesti finantskohustused. Garantiid on potentsiaalselt kõrgema riskiga ja võivad tulevikus ka realiseeruda, ent see kulu tekiks mitme aasta pärast.